

ABSTRACT&REFERENCES

DOI: 10.15587/2523-4153.2022.265570

DEVELOPMENT OF EUROPEAN ELECTORAL AND REFERENDUM LAW

p. 4–9

Nataliia Kaminska, Doctor of Law, Professor, Research service of the Verkhovna Rada of Ukraine, Nestorovsky lane, 4, Kyiv, Ukraine, 04055

E-mail: na-pro@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7239-8893>

The purpose of the article is to study European electoral and referendum law. In order to achieve it, it is necessary to solve the following tasks:

- disclosure of the nature of European electoral and referendum law;
- analysis of existing European legal standards in this field;
- highlighting the trends and regularities of the development of European electoral and referendum law in modern conditions.

The methodological basis of the research is general scientific methods, in particular, dialectical, systemic, synthesis method, etc., and special legal (comparative-legal, historical-legal, formal-logical, structural-functional, legal semiotics, etc.) methods of scientific knowledge. Their combination made it possible to comprehensively analyze the essence and peculiarities of European electoral and referendum law, to find out the trends and prospects of their development in modern conditions.

With the creation of an extensive system of international legal standards of the universal and regional (mostly European) levels, which guarantee the rights of citizens to participate in elections and referendums, the active functioning of the Council of Europe, the OSCE, the EU, the traditional democratic institutions of elections and referendums are marked by significant modernization and standardization. Along with the development of electoral and referendum law and relevant legislation at the domestic levels, the formation of European electoral and referendum law is observed. Undoubtedly, thorough studies of their nature and essence, subject-functional and other characteristics, mechanisms of implementation of existing European legal standards in this field, etc., are necessary. The risks and threats, associated with armed aggression against Ukraine, and the re-creation of classic institutions of people's power, for the improvement of which the efforts of democratic states and, in recent decades, international organizations have been concentrated, force the development of effective tools for countering and preventing manipulation of elections and referenda, establishing responsibility for such acts, increasing universally binding (normative) acts, along with «soft law» acts in this area

Keywords: European electoral law, European referendum law, armed aggression, national legislation

References

1. Afanasieva, M. V. (2004). Konstytutsiino-pravove zabezpechennia vyborchkykh tekhnolohii v Ukraini. Odesa, 20.
2. Afanasieva, M. V. (2014). Vyborcha inzheneriia v Ukraini. Odesa: Yurydychna literatura, 384.
3. Kofman, B. Ya. (2011). Mizhnarodni vyborchi standarty ta yikh implementatsiia v zakonodavstvo Ukrainy. Mariupol, 24.
4. Korniienko, V. O. (2021). Yevropeiski vyborchi standarty ta konstytutsiino-pravove rehuliuвання mistsevykh vyboriv v Ukraini. Odesa, 223.
5. Nesterovych, V. F. (2018). Vyborche pravo yak pidhaluz konstytutsiinoho prava Ukrainy. Pravo i suspilstvo, 3, 44–49.
6. Nesterovych, V. F. (2020). Vyborcha kampaniia: slovnyk slenhovykh terminiv ta vyraziv. Kyiv: Lira-K, 648.
7. Kliuchkovskiy, Yu. B. (2018). Pryntsypy vyborchoho prava: doktrynalne rozuminnia, stan ta perspektyvy zakonodavchoi realizatsii v Ukraini. Kyiv: Vaite, 908.
8. Pohorilko, V. F., Fedorenko, V. L. (2009). Referendne pravo Ukrainy. Kyiv: Vyd-vo «Lira», 366.
9. Stefanchuk, R. O., Fedorenko, V. L., Yanchuk, A. O. (2022). Fake referendums and distorted are tools of russian military aggression against Ukraine and Western democracy. Ekspert: paradyhmy yurydychnykh nauk i derzhavnoho upravlinnia, 4 (22), 11–39.
10. Fedorenko, V., Nesterovych, V. (2020). «Soft Law» in the Mechanism of the International and National Protection of the Constitutional Electoral Rights. Krytyka Prawa, 12 (3), 178–195. doi: <http://doi.org/10.7206/kp.2080-1084.402>
11. Skrypniuk, O. V.; Shemshuchenko, Yu. S. (Ed.) (2013) Teoriia konstytutsii Ukrainy. Problemy teorii konstytutsiinoho prava Ukrainy. Kyiv, 616.
12. Didenko, O. M. (2022). Constitutional and legal guarantees of the right to elect and be elected to state authorities and local self-government in Ukraine. Kyiv, 222.
13. Sarkisian, V. M. (2021). Konstytutsiino-pravovi zasady hromadskoho kontroliu za vyboramy v Ukraini. Kyiv, 254.
14. Yevropeiska komisiia za demokraciiu cherez pravo (Venetsianska komisiia) (2011). Available at: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2011\)003rev2-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2011)003rev2-ukr)
15. Kliuchkovskiy, Yu. (Ed.) (2009). Yevropeyskyi demokratychnyi dorobok u haluzi vyborchoho prava. Materialy Venetsianskoi Komisii, Parlamentskoi Asamblei, Komitetu Ministriv, Konhresu mistsevykh i rehionalnykh vlad Rady Yevropy. Kyiv, 500.
16. Kerivni pryntsypy dlia konstytutsiinykh referendumiv na natsionalnomu rivni CDL-INF (2001) 10. Available at: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-INF\(2001\)010-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-INF(2001)010-ukr)
17. Kodeks nalezhnoi praktyky shchodo referendumiv CDL-AD (2007) 008rev. Available at: <http://www.venice.coe.int>
18. Kaminska, N. V. (2013) Yevropeiska systema mistsevoho i rehionalnoho samovriaduvannya (mizhnarodno-pravovi zasady stanovlennia, funktsionuvannya ta rozvytku). Kyiv, 474.

19. Council of Europe leaders condemn the illegal annexation of occupied territories of Ukraine (2022). Available at: <https://www.coe.int/en/web/kyiv/-/council-of-europe-leaders-condemn-the-illegal-annexation-of-occupied-territories-of-ukraine>

20. Shaptala, N., Kaminska, N. (2022). State Policy of Ukraine on Temporarily Occupied Territories: Problems of Conceptualization In Modern Scientific Discourse. *Filosofski Ta Metodologični Problemi Prava*, 23(1), 57–69. doi: <https://doi.org/10.33270/01222302.57>

21. Pro nikchemnist psevdoreferendumiv na tymchasovo okupovanykh terytoriiakh Ukrainy (2022). Postanova Tsentralna vyborcha komisiia No. 101. 27.09.2022. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0101359-22#Text>

22. Minakov, M. (2022). Referendum as Violence and Humiliation in Southeastern Ukraine. Available at: <https://www.wilsoncenter.org/blog-post/referendum-violence-and-humiliation-southeastern-ukraine>

DOI: 10.15587/2523-4153.2022.265512

THE LEGAL BASIS FOR THE COMPULSORY VACCINATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS' STAFF IN THE COVID-19 PANDEMIC

p. 10–15

Natalia Khatniuk, Doctor of Law, Professor, Department of Public Law, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Bulvarno-Kudryavska str., 18/2, Kyiv, Ukraine, 04053
E-mail: tykhonska@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3064-7510>

Nelly Pobiyanska, PhD, Associate Professor, Department of Private Law Disciplines, University of Modern Knowledge, Velyka Vasylkivska str., 57/3, Kyiv, Ukraine, 03150

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5872-9281>

Anastasia Levytska, Faculty of Law and International Relations, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Bulvarno-Kudryavska str., 18/2, Kyiv, Ukraine, 04053

The research consists in a theoretical analysis and legislative definition of the concept of mandatory vaccination of employees of higher education institutions and the legal status of dismissed employees who were not vaccinated during the COVID-19 pandemic, regarding the performance of their employment duties under an employment agreement or contract. The authors draw attention to the peculiarities of the legislative regulation of the epidemic and pandemic in Ukraine, as well as the impact of such provisions on the labor relations between employees and employers of individuals and legal entities.

The issues of legality and legislative validity of the application of mandatory vaccination for employees of higher education institutions are revealed, as well as the legal

consequences of suspension from work of employees who refused to be vaccinated during the COVID-19 pandemic under national legislation, the rules of conduct of the employer in such circumstances and the legal regime of the pandemic as a social phenomenon, determined by the legislator, are analyzed.

The legal grounds and ways to protect the labor rights and legitimate interests of employees of higher education institutions are investigated. The list of all categories of employees who are obliged to be vaccinated is revealed. The options for the behavior of the employer and the employee in case of such force majeure are proposed. The legal provisions on the protection of the rights and legitimate interests of employees in the event of a pandemic and the procedure for their dismissal from work in the absence of vaccination are analyzed

Keywords: suspension, employer, employee of higher education institution, COVID-19 pandemic, epidemic, protection of the population from infectious diseases, vaccination, force majeure, employment contract, legal grounds for compulsory vaccination

References

1. Kozhushko, S. I. (2007). Stanovlennia, suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku zakonodavstva pro dystsyplinu pratsi v Ukraini. Kharkiv, 20.

2. Lazor, I. V. (2011). Yurydychni i sotsialni aspekty dystsypliny pratsi. Kyiv, 20.

3. Golovina, S. Iu. (1998). Poniatiinyi apparat trudovogo prava. Moscow, 363. Available at: <https://www.dissercat.com/content/ponyatiinyi-apparat-trudovogo-prava>

4. Popov, S. V. (2001). Zvilnennia pratsivnykiv orhaniv vnutrishnikh sprav za porushennia dystsypliny i zakonnosti (teoretyko-pravovyi aspekt). Kharkiv, 18.

5. Staviskii, P. R. (1977). Osnovaniia otstraneniia ot raboty. *Pravovedenie*, 2, 94–100.

6. Molodtsov, M. V. (1985). Sistema sovetskogo tru-dovogo prava i sistema zakonodatelstva o trude. Moscow: Iurid. lit., 175.

7. Protsevskiy, O. I. (2014). Osoblyvosti yurydychnoi vidpovidalnosti u sferi trudovoho prava. Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H. S. Skovorody. «Pravo», 21, 13–25. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_pravo_2014_21_4

8. Trubitsyn, D. V. (2011). Vidstoronennia pratsivnyka vid roboty z initsiatyvy osib, yaki ne ye storoniou trudovoho dohovoru. *Derzhava i pravo*, 51, 386–390.

9. Pro zatverdzhennia Pereliku profesii, vyrobnytstv ta orhanizatsii, pratsivnyky yakykh pidliahaiut obov'iazkovym profilaktychnym shcheplenniam (2021). Nakaz MOZ Ukrainy No. 2153. 04.10.2021. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1306-21#Text>

10. Perelik medychnykh protypokazan ta zasterezhen do provedennia profilaktychnykh shcheplen (2011). Nakaz Minis-terstva okhorony zdorov'ia Ukrainy vid 16.09.2011 No. 595. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1161-11#Text>

11. Kodeks zakoniv pro pratsiu Ukrainyostannia redaktsiia No. 322-VIII.VVR. 19.08.2022 (2022). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

12. Pro zakhyst naseleennia vid infektsiinykh khvorob (2000). Zakon Ukrainy vid 06.04.2000. № 1645-III. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14/conv#Text>

13. Pro oplatu pratsi (1995). Zakon Ukrainy No. 108/95-VR. 24.08.1995. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 17, 121. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>

14. Pro derzhavnu sluzhbu (2016). Zakon Ukrainy No. 889-VIII. 10.12.2015. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 4, 43. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

15. Kodeks pro administratyvni pravoporushennia ostannia redaktsiia vid 19.07.2022 No. 8073-X (1984). Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy RSR, dodatok do No. 51, 1122. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

DOI: 10.15587/2523-4153.2022.265571

LEGAL AND IDEOLOGICAL MODEL OF THE FORMATION OF SOCIO-LEGAL CONSCIOUSNESS OF MILITARY SERVICEMEN AS A COMPONENT OF SOCIAL AND LEGAL SUPPORT OF THE ACTIVITIES OF THE PERSONNELS OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE

p. 16–21

Anastasia Midina, Postgraduate Student, Senior Lieutenant, Educational and Scientific Institute «Institute of Public Administration», V. N. Karazin Kharkiv National University, Svobody sq., 4, Kharkiv, Ukraine, 61022

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0749-0455>

Orel Oksana, PhD, Assistant Professor, Head of Department, Colonel, Department of Legal Support, National Academy of the National Guard of Ukraine, Zahisnykiv Ukrainy ave., 3, Kharkiv, Ukraine, 61001

E-mail: kafedra.tulz11@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6870-6769>

The article is devoted to a comprehensive study of the social and legal support of the military personnel of the National Guard of Ukraine. During which it was found out that, according to the norms of the current legislation, social and legal support is an activity to create the necessary social and legal conditions for observing constitutional rights and freedoms, meeting the social needs and interests of military personnel in the course of preparing and performing combat missions; compliance with international humanitarian law; maintaining high discipline, organization and order.

Based on this, the author's vision of the factors, influencing the formation of the social and legal consciousness of mili-

tary personnel during military service and performing tasks for their intended purpose, is formulated, and three levels of their implementation are defined: micro-level, medium level and macro-level.

The micro level includes: basic knowledge (obtained at school, higher educational institutions, higher military educational institutions); safety conditions in the performance of service and combat missions (norms of the current legislation); socio-cultural development (the degree of development of a serviceman in all spheres of human activity under the influence of changes in the dominant system of values). Medium level – self-realization (realization of the potential of a serviceman through career achievements); qualification of the military team/chief (formed by the personal attitude of the team/chief to the legal norms of the current legislation and implemented by observing them).

Macro level – the mentality of society (way of thinking, general spiritual mood of society); state policy of Ukraine (the reaction of the state to specific problems of society (or groups in this society) is a fundamental guide to action for public authorities in accordance with laws and social customs).

Based on the results of the study, the author's position on the very legal-ideological model of the formation of the social and legal consciousness of military personnel as a component of social and legal support for the activities of the personnel of the National Guard of Ukraine and its levels is provided.

In order to increase the effectiveness of the functioning of the legal-ideological model for the formation of the social and legal consciousness of NGU military personnel, it is advisable: within the macro-level – the state leadership adhere to the implementation of social guarantees for military personnel and strengthen the propaganda of the authority of the «man in uniform» through the media; within the framework of the middle level – the local leadership independently make decisions on improving the quality potential of personnel, based on the specifics of the assigned tasks; within the framework of the micro level – during individual training, constantly inform the personnel about the latest changes in the current legislation and instill legal consciousness for the actions taken.

Attention is focused on the problematic issues that arise at the present stage of development of the state

Keywords: legal ideological model, social and legal support, military personnel

References

1. Yahupov, V. V. (2022). *Moralno-psykholohichne zabezpechennia*. Kyiv: Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr «Kyivs-kyi universytet», 349.

2. Kyrylenko, V. I. (Ed.) (2010). *Pravova robota v Zbroinykh Sylakh Ukrainy*. Kyiv: RVTs «Viiskovykh instytut», 408. Available at: <https://hi.b-ok.global/book/3056851/1969fd>

3. Kobzar, A. O., Kopanytsia, O. V., Hrytsiuk, V. M. et al.; Andriusik, B. P. (Ed.) (2011). *Vykhovna robota u Zbroinykh Sylakh Ukrainy*. Chernivtsi: Misto, 334.

4. Pravova propahanda. Ofitsiyni sait dovidkovoi informatsii LIGA 360. Available at: <https://ips.ligazakon.net/document/TS001514> Last accessed: 23.01.2022

5. Shcherbina, O. M. (2007). Udoskonalennia zakonodavstva shchodo sotsialnoho zakhystu viiskovo-sluzhbovtiv: suchasnyi stan ta perspektyvy. *Pravo viiskovoi sfery*, 2, 26–28.

6. Boiovoho statutu mekhanizovanykh i tankovykh viisk Sukhoputnykh viisk Zbroinykh Syl Ukrainy Chastyna II (batalion, rota). *Ukrainian Military Pages*. Available at: <https://drive.google.com/file/d/1MEA8sqi1GpgwGJOgRkpSfeN-bgrtmbxj9/view> Last accessed: 23.01.2022

7. Sparks, A. T. (2015). Political ideology and military service. Available at: <https://scholarworks.iupui.edu/bitstream/handle/1805/10875/Drew%20Sparks%20Political%20Ideology%20and%20Military%20Service.pdf?sequence=1> Last accessed: 23.01.2022

8. Freire, J. (2010). The Military and Political Intervention: Ideological Trends and Contemporary Contexts*. *RCCS Annual Review*, 2. doi: <https://doi.org/10.4000/rccsar.227>

9. Human Rights of Armed Forces Personnel: Standards, Good Practices and Recommendations. Available at: <https://www.osce.org/odihr/480152> Last accessed: 23.01.2022

10. Human rights of members of the armed forces (2010). Strasbourg, 73. Available at: <https://policehumanrights-resources.org/content/uploads/2016/06/CoE-Guidelines-on-Human-Rights-of-members-of-the-armed-forces.pdf?x96812> Last accessed: 23.01.2022

11. Vashakmadze, M. (2018). Understanding Military Justice: A Practice Note. Geneva, 55. Available at: https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/Military-Justice_Practice-Note_eng.pdf Last accessed: 23.01.2022

12. Human rights awareness educations for general officers and flag officers. Available at: <https://capstone.ndu.edu/Portals/83/Documents/Capstone/HumanRightsGOFO.pdf> Last accessed: 23.01.2022

13. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro orhanizatsiiu roboty z osobovym skladom u Natsionalnii hvardii Ukrainy (2021). *Nakaz Komanduvacha Natsionalnoi hvardii Ukrainy No. 515*. 05.11.2021.

DOI: 10.15587/2523-4153.2022.265544

SEPARATE REASONS FOR LIMITING THE FREEDOM OF CONTRACT WHEN CHOOSING THE TYPE OF TRANSACTION

p. 22–25

Rasko Yuliia, Postgraduate student, Department of Civil Law No. 2, Yaroslav Mudryi National Law University, Pushkinska str., 77, Kharkiv, Ukraine, 61024

E-mail: yaroslava2527@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2783-4078>

Separate reasons for limiting the freedom of contract when choosing the type of transaction have been studied. For this purpose, the author analyzed the concept and essence of lim-

iting the freedom of contract at the stage of choosing the type of transaction, identified the grounds for limiting the freedom of contract when choosing the type of transaction, compared a number of transactions that, due to their legal nature, significantly limit the freedom of contract, in particular, we are talking about public contracts, contracts of accession, standard and preliminary contracts, as well as contracts with persons who won public bidding.

A comprehensive methodology was used to conduct the research, which combined: the historical method, which was used in the analysis of the transformation of legislative approaches to the regulation of freedom of contract; systemic for determining and clarifying the legal nature of the restriction of freedom of contract; the formal-legal method was used in the analysis of the texts of current domestic normative acts, court practice regarding the restriction of freedom of contract; with the help of legal hermeneutics, the content of normative legal acts, regulating the procedure for choosing the type of transaction was clarified; the forecasting method made it possible to develop proposals for the optimal normative-legal regulation of the restriction of freedom of contract; methods of critical analysis became the basis for clarifying the positions of scientists. This methodology made it possible to thoroughly study empirical data, the provisions of the current legislation of Ukraine, as well as the practice of Ukrainian courts.

The conducted research made it possible to reach and substantiate a number of conclusions. In particular, that contracts can be both public and accession ones, or only have signs of a public contract or an accession contract. At the same time, when concluding such contracts, the freedom of contract is significantly limited, both with regard to the possibility of the entrepreneur refusing to conclude a public contract, and with respect to the parties joining the accession contract or public contract, who are deprived of the opportunity to determine the terms of the contract. At the stage of concluding a public agreement and an accession agreement, only one of the parties has freedom of action regarding the conclusion.

It is substantiated, that the freedom of contract can be limited by a standard contract, which can be both recommended at the level of subordinate legal acts and developed by any participant in civil legal relations. When concluding a preliminary contract, the freedom of the parties is limited temporarily and partially.

Keywords: freedom, contract, transaction, restrictions, public contract, accession contract, standard contract, preliminary contract.

References

1. Melnychenko, R. V. (2015). Limiting contractual freedom of the parties in the civil law of Ukraine. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii PRAVO*, 1 (30), 140–144.

2. Nykyforak, V. (2020). Limits of contract freedom from the position of rationality, justice and integrity. *Yurydychnyi Visnyk*, 4, 104–111. doi: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i4.976>

3. Tsyukalo, Y. (2013). Understanding of freedom of agreement: theoretical and practical aspects. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*, 1, 209–212.

4. Romańskim, Ł. (2016). The principle and limits of freedom of contract from the perspective of the Roman law tradition. *Internetowy Przegląd Prawniczy TBSP UJ*, 7, 72–85.

5. Rigolet, A. (2016). La liberté contractuelle – Les réformes passent, le principe reste. *Revue de la faculté de droit de l'Université de Liège*, 2, 309–331. Available at: https://orbi.uliege.be/bitstream/2268/245232/1/Libert%C3%A9%20contractuelle_article%20RFDL_2018.pdf Last accessed: 10.09.2022

6. Samchuk-Kolodiazna, Z. F. (2014). Osoblyvosti zastosuvannya publicznego tsyvilno-pravovoho dohovoru. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Yurysprudentsiia*, 9-1, 131–133.

7. Kharytonov, Ye. O., Kharytonova, O. I. (2021). Pryvatni ta publichni dohovory: kolizii interesiv. *Dohovir yak universalna forma pravovoho rehuliuвання. Ivano-Frankivsk: Prykarpatskyi natsionalnyi universytet imeni Vasylia Stefanyka*, 11–14.

8. Haliantsykh, M. K., Haliantsykh, A. M. (2021). Osoblyvosti nepoimenovykh vydiv dohovoru pryednannya. *Dohovir yak universalna forma pravovoho rehuliuвання. Ivano-Frankivsk: Prykarpatskyi -natsionalnyi universytet imeni Vasylia Stefanyka*, 7–10.

9. Pro osvitu (2017). *Zakon Ukraini No. 2145-VIII*. 05.09.2017. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> Last accessed: 10.09.2022

10. Pro vyshchu osvitu (2014). *Zakon Ukrainy No. 1556-VII*. 01.07.2014. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> Last accessed: 10.09.2022

11. Reguretska, O. (2016). Preliminary agreement and protocol of intentions in entrepreneurial activity. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo*, 6, 52–61.

12. *Postanova Verkhovnoho Sudu vid 21 kvitnia 2021 roku u spravi No. 607/15301/18*. Available at: <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum=96631604&red=1000035076398a4ba1a3bb75da001a8aa86976&d=5> Last accessed: 10.17.2022

DOI: 10.15587/2523-4153.2022.265189

FEATURES OF SIMPLIFIED PROCEEDINGS REGARDING CRIMINAL OFFENSES IN THE COURT OF FIRST INSTANCE

p. 26–31

Iryna Oboronova, Postgraduate Student, Department of Criminal Law and Procedure, Leonid Yuzkov Khmelnytskyi University of Management and Law, Heroiv Maidanu str., 8, Khmelnytskyi, Ukraine, 29013

E-mail: oboronova_irina@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8618-9139>

Summary court proceedings regarding criminal misdemeanors are a differentiated type of court proceedings in the court of first instance. Three forms of simplification of court proceedings regarding criminal misdemeanors are

singled out, in particular: 1) with accelerated holding a trial in a court session; 2) without holding a trial in a court session; 3) with holding a trial without examining the evidence regarding those circumstances that are not contested by anyone. The list of documents, the presence of which is a prerequisite for the consideration of the indictment by the court in the order of summary court proceedings, has been determined. The author states that a summary court proceeding without a trial in a court session limits the right to a fair trial, provided for by the Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. It has been established, that the features of summary court proceedings regarding criminal offenses are: 1) procedural speed; 2) simplification of the procedural form; 3) greater efficiency compared to the “usual” form of court proceedings; 4) changed structure of the proof process; 5) modification (restriction) of certain principles of criminal proceedings. The definition of summary court proceedings for criminal misdemeanors is proposed. The grounds for conducting court proceedings in a simplified manner have been determined, in particular: 1) legal material ground (qualification of the accused's act as a criminal misdemeanor); 2) procedural grounds: a) the presence of the accused's consent to this procedure for consideration of the indictment; b) undisputed recognition by the accused of his/her guilt in committing the incriminated misdemeanor; c) recognition (non-dispute) by the accused of the circumstances of the proceedings, established during the investigation; d) the presence of the prosecutor's initiative (petition) to consider the indictment in a simplified manner

Keywords: differentiation, criminal proceedings, court proceedings, court of first instance, summary proceedings, criminal misdemeanors, expedited proceedings

References

1. Trofymenko, V. M. (2017). *Teoretychni ta pravovi osnovy dyferentsiatsii kryminalnoho protsesu Ukrainy*. Kharkiv, 437.

2. Hloviuk, I. V. (2021). Court proceedings of criminal misdemeanors in the court of the first instance: theory and practice. *Pravo Ukrainy*, 3, 61–72.

3. Zadoya, K. (2015). Simplified proceedings concerning criminal offenses under the Criminal Procedure Code of Ukraine of 2012 and the legislation of European countries. *Visnyk kryminalnoho sudochynstva*, 1, 29–39.

4. Djurdjić, V. (2013). *Fundamental Principles of Criminal Procedure Law and Forms of Simplified Proceedings in Criminal Matters*. Simplified forms of procedure in criminal matters: regional criminal procedure legislation and experiences in application, 60–71.

5. Škulić, M. (2013). Relation between the Principle of Truth and Simplified Forms of Criminal Proceedings. *Simplified forms of procedure in criminal matters: regional criminal procedure legislation and experiences in application*, 72–92.

6. Smith, B. P. (2005). Did the Presumption of Innocence Exist in Summary Proceedings? *Law and History Review*, 23 (1), 191–199. doi: <https://doi.org/10.1017/s0738248000000092>

7. Kotnik, S. (2004). The Emergence of Abbreviated Criminal Procedures in the Field of Criminal Law. *Dilemmas of Contemporary Criminal Justice*, 453–463.

8. Feld, F. (2017). Choice of Court: Summary Trial or Trial on Indictment. *PrecedentAULA* 59, 142. Precedent 36. Available at: <http://classic.austlii.edu.au/au/journals/PrecedentAULA/2017/59.html>

9. Jakulin, V. (2013). Simplified Forms of Proceedings in the Criminal Procedure Legislation in Slovenia. *Simplified forms of procedure in criminal matters: regional criminal procedure legislation and experiences in application*, 32–46.

10. Radulović, D. (2013). Simplified Forms of Criminal Proceedings in the New Criminal Procedure Code in Montenegro. *Simplified forms of procedure in criminal matters: regional criminal procedure legislation and experiences in application*, 47–59.

11. Bubalo, T. (2013). Summary Proceedings in Croatian Criminal Legislation. *Simplified forms of procedure in criminal matters: regional criminal procedure legislation and experiences in application*, 284–312.

12. Mitrović, L. (2013). Types of Simplified Procedure Used in Misdemeanour Matters in BiH. *Simplified forms of procedure in criminal matters: regional criminal procedure legislation and experiences in application*, 372–380.

13. Jovanović, I., Stanisavljević, M. (2013). Summary Criminal Proceedings in Criminal Procedure Legislation of Serbia and Countries in the Region. *Simplified forms of procedure in criminal matters: regional criminal procedure legislation and experiences in application*, 351–365.

14. Pavišić, B. (2013). Some Issues Concerning Summary Criminal Proceedings in European Criminal Law. *Simplified forms of procedure in criminal matters: regional criminal procedure legislation and experiences in application*, 313–329.

15. Electronic summary proceedings. Korea criminal justice portal. Available at: <https://fgn.kics.go.kr/en/jsp/cjp/electronicSummaryProceedings.jsp>

16. Recommendation No. R (87) 18 of the Committee of Ministers to Member States Concerning the Simplification of Criminal Justice, adopted on 17 September 1987. Available at: <https://rm.coe.int/16804e19f8>

17. Slutska, T. I. (2020). Shchodo pytannia sproshchenoho sudovoho provadzhennia stosovno kryminalnykh prostupkiv: analiz zakonodavstva. *Protokol*. Available at: https://protocol.ua/ru/shchodo_pitannya_sproshchenogo_sudovogo_provadgeniya_stosovno_kryminalnih_prostupkiv_analiz_zakonodavstva

18. Postanova Verkhovnoho Sudu vid 17 chervnia 2021 roku (sprava No. 397/784/20). *Yedyni derzhavnyi reistr sudovykh rishen*. Available at: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97771993>

19. Case of *Colozza v. Italy* (Application No. 9024/80): Judgment of 12 February 1985. European Court of Human Rights. Available at: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57462>

20. Loboiko, L. M. (2002). Dopustymist sproshchennia poriadku sudovoho rozghliadu spravy u kryminalnomu protsesi zmishanoi formy. *Sudova reforma v Ukraini: problemy i perspektyvy*, 248–250.

21. Forostyani, A. V. (2013). Provedennia sproshchenoho sudovoho rozghliadu za novym Kryminalnym protsesualnym kodeksom Ukrainy. *Yurydychnyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*, 2, 64–68.

22. Code of Criminal Procedure. *Laws & Regulations Database of The Republic of China (Taiwan)*. Available at: <https://law.moj.gov.tw/ENG/LawClass/LawAll.aspx?pcode=C0010001>

DOI: 10.15587/2523-4153.2022.264047

FORENSIC CLASSIFICATION OF BATTLE AXES

p. 32–37

Vitalii Nikityuk, Head of Sector, National Scientific Center «Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute» of Ministry of Justice of Ukraine, Zaliutynska str., 8, Kharkiv, Ukraine, 61177

E-mail: nikityuk_sha@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7937-7334>

Ihor Yaroshenko, Head of Laboratory, Forensic Research Laboratory, National Scientific Center «Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute» of Ministry of Justice of Ukraine, Zaliutynska str., 8, Kharkiv, Ukraine, 61177

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5422-776X>

The essence of the definition of «battle axe» has been investigated. It is determined, that it is an axe, intended for use as a cutting, chopping-stabbing, chopping-slicing and chopping-stabbing-cutting cold weapon, and consists of an iron (percussive part with a blade) and a hatchet (handle). The history of the development of battle axes - from stone to modern ones - has been studied. The material for making axes has been determined - stone, metal and other materials. For foot soldiers, a battle ax was often the main weapon, for horsemen - an auxiliary one. Battle axes were used mainly for close combat. Some types of axes were used for throwing. Axes were also widely used as ceremonial weapons. The battle ax has spread all over the world, different modifications of it have appeared in different regions. The reasons for the spread of the battle ax were the relative cheapness compared to the sword and the personal preferences of the owner. The purpose of the study was the formation of a forensic battle axes classification. The materials of the research were literary sources, scientific works and expert conclusions on the studied issues. On the basis of the conducted research, a forensic classification of battle axes is proposed.

The main characteristics of battle axes include their type; method of action; application method; iron manufacturing technology; number of blades; blade shape; blade width; the presence of additional striking elements; iron material; the shape (cross-section) of the eyelet; the method of attaching the iron to the ax; ax length; ax shape; ax material; the way of holding (grasping) the ax; availability of

additional accessories, tuning; the method of making an ax; time of manufacture; construction decoration

Keywords: *ax, battle axe, forensic classification, iron, hatchet, blade*

References

1. Aleksinskii, D., Zhukov, K., Butiagin, A., Korovkin, D. (2005). *Vsadniki voiny. Kavaleriia Evropy*. Saint Petersburg: Poligon, 488.
2. Asmolov, K. V. (1993). *Istoriia kholodnogo oruzhiia*. P. 1. Moscow, 264.
3. Astvatcurian, E. G. (2002). *Turetckoe oruzhie*. Saint Petersburg: Atlant, 336.
4. Akhmetzhan, K. S. (2007). *Etnografiia traditsionnogo vooruzheniia kazakhov*. Almaty: Almatykitap, 216.
5. Bekhaim, V. (1995). *Entsiklopediia oruzhiia*. Saint Petersburg: Orkestr, 576.
6. Bobrov, L. A. (2015). *Kazakhskie boevye uzkoletviinye topory «Shakan» XVIII–XIX vekov. Arkheologiia etnografiia i antropologiia Evrazii*, 43 (4), 106–113.
7. Bartki, voloshki, sokirki, valashki, topirtci ta inshi etnosokiri gortciv. Available at: <http://www.knife.com.ua/forum/index.php?topic=17835.0>
8. Belorybkin, G. N. (2002). *Srednevekoveye dlinnye topory*. Available at: <http://www.belorybkin.ru/12>
9. Kirpichnikov, A. N. (1971). *Drevnerusskoe oruzhie IX–XIII vv. Dospek, kompleks boevykh sredstv IX–XIII vv.*, 3, 92.
10. Murzin, V. Yu., Shlaifer, V. H. (2008). *Skifski sokyry-skipetry iz zibrannia Muzeiu istorii zbroi u m. Zaporizhzhii*. Almanakh istorii zbroi, 1, 45–54.
11. Toichkin, D. V., Khorasani, M. M. (2015). *Taber i taberzin: perski boiovi sokyry v muzeiakh Ukrainy ta Iranu*. Spetsialni istorychni dystsypliny: pytannia teorii ta metodyky, 199–206.
12. Barnton, B. (2015). *The Ultimate Guide to Knefe Throwing. Master the Sport of Knefe and Tomahawk Throwing*. Skyhorse Publishing, 128.
13. Ford, R., Grant, R. G. (2016). *Weapon: A Visual History of Arms and Armor*. DK, 392.
14. Marsden, R. (2017). *Historical European Martial Arts in its Context: Single-Combat, Duels, Tournaments, Self-Defense, War, Masters and their Treatises*. Tyrant Industries, 230.
15. Kliuiev, O. M., Nikitiuk, V. H., Kolomiitsev, O. V. (2021). *Boiovi sokyry*. Kharkiv: Drukarnia Madryd, 110.
16. Oakeshott, R. E. (2000). *European weapons and armour: from the Renaissance to the industrial revolution*. Boydell Press, 312.
17. Peter, A. (2012). *Lorge Chinese Martial Arts: From Antiquity to the Twenty-First Century*. Cambridge: Cambridge University Press, 270.
18. Yang, J. H. (2008). 楊建華2008「商周時期中国北方冶金区的形成—商周時期北方青銅器的比較研究」『公元前2千年紀的晋陝高原与燕山南北』, 221–255.
19. *War Hammers – Nadziak, Czekan and Obuch*. Available at: <http://www.jasinski.co.uk/wojna/spirals/s-hammer.htm>

АНОТАЦІЇ

DOI: 10.15587/2523-4153.2022.265570

РОЗВИТОК ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРЧОГО І РЕФЕРЕНДНОГО ПРАВА (с. 4–9)

Н. В. Камінська

Мета статті полягає у дослідженні європейського виборчого і референдного права. Задля її досягнення необхідним є вирішення наступних завдань:

- розкриття природи європейського виборчого і референдного права;
 - аналіз існуючих європейських правових стандартів у даній сфері;
 - виокремлення тенденцій і закономірностей розвитку європейського виборчого і референдного права у сучасних умовах.
- Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові методи, зокрема, діалектичний, системний, метод синтезу і т.д., а також спеціальні юридичні (порівняльно-правовий, історико-правовий, формально-логічний, структурно-функціональний, правової семіотики й ін.) методи наукового пізнання. Їх поєднання дозволило комплексно проаналізувати сутність й особливості європейського виборчого і референдного права, з'ясувати тенденції і перспективи їх розвитку.

Зі створенням розгалуженої системи міжнародно-правових стандартів універсального і регіонального (найбільшою мірою європейського) рівнів, що гарантують права громадян на участь у виборах і референдумах, активним функціонуванням Ради Європи, ОБСЄ, ЄС, традиційні демократичні інститути виборів і референдумів відзначаються значною модернізацією і стандартизацією. Поряд з розвитком виборчого і референдного права і відповідного законодавства на внутрішньодержавних рівнях, спостерігається становлення європейського виборчого і референдного права. Безумовно, необхідними є ґрунтовні дослідження їх природи і сутності, суб'єктно-функціональних та інших характеристик, механізмів реалізації існуючих європейських правових стандартів у даній сфері тощо. Ризики і загрози, пов'язані зі збройною агресією проти України і спотворення класичних інститутів народовладдя, задля удосконалення яких протягом століть були зосереджені зусилля демократичних держав, в останні десятиліття і міжнародних організацій, змушують до розробки ефективних інструментів протидії і попередження маніпуляцій виборами і референдумами, встановленню відповідальності за такі діяння, збільшення актів «жорсткого права», поряд з актами «м'якого права» у даній сфері

Ключові слова: європейське виборче право, європейське референдне право, збройна агресія, національне законодавство

DOI: 10.15587/2523-4153.2022.265512

ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ЗАСТОСУВАННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОЇ ВАКЦИНАЦІЇ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19 (с. 10–15)

Н. С. Хатнюк, Н. Б. Побіянська, А. А. Левицька

Наукове дослідження полягає в теоретичному аналізі та в законодавчому визначенні поняття обов'язкової вакцинації працівників закладів вищої освіти та правового статусу вивільнених працівників, які не вакцинувалися під час виникнення пандемії COVID-19, щодо виконання ними своїх трудових обов'язків обумовлених трудовим договором або контрактом. Автори звертають увагу на особливості законодавчого врегулювання питання епідемії та пандемії на території України, а також впливу таких положень на трудові правовідносини між працівниками та роботодавцями фізичними й юридичними особами.

Розкрито питання законності та законодавчої обґрунтованості застосування обов'язкової вакцинації для працівників закладів вищої освіти, а також аналізуються правові наслідки відсторонення від роботи працівників, які відмовились вакцинуватися під час пандемії COVID-19 за національним законодавством, правила поведінки роботодавця за таких обставин та визначений законодавцем правовий режим пандемії як соціального явища.

Досліджено правові підстави та способи захисту трудових прав та законних інтересів працівників закладів вищої освіти. Розкрито перелік всіх категорій працівників, які зобов'язані в обов'язковому порядку вакцинуватися. Запропоновано варіанти поведінки роботодавця та працівника у випадку настання таких форс-мажорних обставин. Проаналізовано законодавчі положення щодо захисту прав і законних інтересів працівників у разі настання пандемії та порядок їх вивільнення з роботи у разі відсутності вакцинації

Ключові слова: відсторонення, роботодавець, працівник закладу вищої освіти, пандемія COVID-19, епідемія, захист населення від інфекційних хвороб, вакцинація, форс-мажорні обставини, трудовий договір, правові підстави обов'язкової вакцинації

DOI: 10.15587/2523-4153.2022.265571

ПРАВОІДЕОЛОГІЧНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЯК КОМПОНЕНТ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОСОБОВОГО СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ (с. 16–21)

А. С. Мідіна, О. В. Орел

Стаття присвячена комплексному дослідженню соціально-правового забезпечення військовослужбовців Національної гвардії України. В ході якого з'ясовано, що відповідно до норм чинного законодавства, соціально-правове забезпечення – це діяльність, спрямована на створення необхідних соціальних та правових умов дотримання конституційних прав і свобод, задоволення соціальних потреб та інтересів військовослужбовців у ході підготовки й виконання бойових завдань; дотримання норм міжнародного гуманітарного права; підтримку високої дисципліни, організованості та порядку.

Виходячи з цього, сформульовано авторське бачення факторів впливу на формування соціально-правової свідомості військовослужбовців під час проходження військової служби та виконання завдань за призначенням, а також визначено три рівні їх реалізації: мікрорівень, середній рівень та макрорівень.

Мікрорівень включає: базові знання (отримані у школі, вищих навчальних закладах, вищих військових навчальних закладах); умови безпеки під час виконання службово-бойових завдань (норми чинного законодавства); соціально-культурний розвиток (ступінь розвитку військовослужбовця в усіх сферах діяльності під впливом змін переважаючої системи цінностей).

Середній рівень - самореалізація (реалізація потенціалу військовослужбовця через кар'єрні досягнення); кваліфікація військового колективу/начальника (формується шляхом особистого ставлення колективу/начальника до правових норм чинного законодавства та реалізується шляхом їх дотримання).

Макрорівень - менталітет суспільства (спосіб мислення, загальна духовна налаштованість суспільства); державна політика України (реакція держави на конкретні проблеми суспільства (або груп у цьому суспільстві) є принциповим керівництвом до дій для органів державної влади відповідно до законів та соціальних звичаїв).

За результатами дослідження надано авторську позицію щодо самої правоідеологічної моделі формування соціально-правової свідомості військовослужбовців як компонента соціально-правового забезпечення діяльності особового складу Національної гвардії України та її рівнів. Визначено, що взаємодія між військовослужбовцями, суспільством та державою здійснюється на формальному та неформальному рівні.

З метою підвищення ефективності функціонування правоідеологічної моделі формування соціально-правової свідомості військовослужбовців НГУ доцільно: у рамках макрорівню – керівництву держави дотримуватись реалізації соціальних гарантій військовослужбовців та посилити пропаганду авторитету «людини у формі» через ЗМІ; в рамках середнього рівня – керівництву на місцях самостійно приймати рішення щодо підвищення якісного потенціалу особового складу, виходячи зі специфіки завдань за призначенням; у межах мікрорівня – при індивідуальній підготовці постійно інформувати особовий склад щодо останніх змін чинного законодавства та прищепити правову свідомість за скоєні дії.

Акцентовано увагу на проблемних питаннях, які виникають на сучасному етапі розвитку держави

Ключові слова: правоідеологічна модель, соціально-правове забезпечення, військовослужбовці

DOI: 10.15587/2523-4153.2022.265544

ОКРЕМІ ПІДСТАВИ ОБМЕЖЕННЯ СВОБОДИ ДОГОВОРУ ПРИ ВИБОРІ ВИДУ ПРАВОЧИНУ (с. 22–25)

Ю. О. Расько

Досліджено окремі підстави обмеження свободи договору при виборі виду правочину. Для цього автором було проаналізовано поняття та сутність обмеження свободи договору на етапі вибору виду правочину, виявлено підстави для обмеження свободи договору при виборі виду правочину, здійснено порівняння ряду правочинів, що в силу своєї правової природи обмежують суттєво свободу договору, зокрема йде мова про публічні договори, договори приєднання, типові та попередні договори, а також договори з особами, які перемогли на прилюдних торгах. Для проведення дослідження була використана комплексна методологія, яка поєднала: історичний метод, який застосовано при аналізі трансформації законодавчих підходів до регулювання свободи договору; системний для визначення та уточнення правової природи обмеження свободи договору; формально-юридичний метод використано при аналізі текстів чинних вітчизняних нормативних актів, судової практики щодо обмеження свободи договору; за допомогою правової герменевтики з'ясовано зміст нормативно-правових актів, що регулюють по-

рядок вибору виду правочину; метод прогнозування дав можливість розробити пропозиції щодо оптимального нормативно-правового регулювання обмеження свободи договору; методи критичного аналізу стали основою для з'ясування позицій вчених. Ця методологія дозволила ґрунтовно вивчити емпіричні дані, положення чинного законодавства України, а також практику українських судів.

Проведене дослідження дозволило дійти та обґрунтувати низку висновків. Зокрема, що договори можуть бути водночас і публічними, і договорами приєднання, або тільки мати ознаки публічного договору чи договору приєднання. При цьому, при укладенні таких договорів свобода договору суттєво обмежена, як щодо можливості відмови від укладення публічного договору з боку підприємця, так і щодо сторін які приєднуються до договору приєднання чи публічного договору, які позбавлені можливості визначати умови договору. На етапі укладення публічного договору та договору приєднання свобода дій щодо укладення є тільки в однієї із сторін.

Обґрунтовано, що свобода договору може бути обмежена типовим договором, який може бути рекомендований на рівні підзаконних нормативно-правових актів, так і розроблений будь-яким учасником цивільних правовідносин.

При укладенні попереднього договору свобода сторін обмежується темпорально і частково

Ключові слова: свобода, договір, правочин, обмеження, публічний договір, договір приєднання, типовий договір, попередній договір

DOI: 10.15587/2523-4153.2022.265189

ОСОБЛИВОСТІ СПРОЩЕНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ В СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ (с. 26–31)

І. В. Оборонова

Спрощене судове провадження щодо кримінальних проступків є диференційованим видом судового провадження в суді першої інстанції. Виокремлено три форми спрощення судового провадження щодо кримінальних проступків, зокрема: 1) з прискореним проведенням судового розгляду в судовому засіданні; 2) без проведення судового розгляду в судовому засіданні; 3) з проведенням судового розгляду без дослідження доказів щодо тих обставин, які ніким не оспорується. Визначено перелік документів, наявність яких є передумовою для розгляду судом обвинувального акта в порядку спрощеного судового провадження. Автор констатує, що спрощене судове провадження без проведення судового розгляду в судовому засіданні обмежує право на справедливий суд, передбачене Конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод. Встановлено, що особливостями спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків є: 1) процесуальна швидкість; 2) спрощення процесуальної форми; 3) більша ефективність у порівнянні із «звичайною» формою судового провадження; 4) змінені структура процесу доказування; 5) видозміна (обмеження) окремих засад кримінального провадження. Запропоновано визначення спрощеного судового провадження щодо кримінальних проступків. Визначено підстави для здійснення судового провадження у спрощеному порядку, зокрема: 1) матеріально-правову підставу (кваліфікація діяння обвинуваченого як кримінального проступку); 2) процесуальні підстави: а) наявність згоди обвинуваченого на такий порядок розгляду обвинувального акта; б) беззаперечне визнання обвинуваченим своєї винуватості у вчиненні інкримінованого проступку; в) визнання (неоспорювання) обвинуваченим встановлених під час дізнання обставин провадження; г) наявність ініціативи (клопотання) прокурора про розгляд обвинувального акта у спрощеному порядку

Ключові слова: диференціація, кримінальне провадження, судове провадження, суд першої інстанції, спрощене провадження, кримінальні проступки, прискорене судочинство

DOI: 10.15587/2523-4153.2022.264047

КРИМІНАЛІСТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ БОЙОВИХ СОКИР (с. 32–37)

В. Г. Нікітюк, І. В. Ярошенко

Досліджено сутність дефініції «бойова сокира». Визначено, що бойова сокира являє собою сокиру, призначену для використання в якості холодної зброї рублячої, рублячо-колючої, рублячо-ріжучої та рублячо-колючо-ріжучої дії, яка складається з залізка (ударної частини з лезом) і сокирища (ратища). Вивчено історію розвитку бойових сокир – від кам'яних до сучасних. Визначено матеріал виготовлення сокир – кам'яна, металева та інші матеріали. Для піших воїнів бойова сокира часто була основною зброєю, для вершників – допоміжною. Бойові сокири застосовувалися переважно для ближнього бою. Деякі різновиди сокир використовували для метання. Також сокири широко застосовувалися як парадна й церемоніальна зброя. Бойова сокира набула поширення у всьому світі, у різних

регіонах з'явилися різні її модифікації. Причинами поширення бойової сокири стали відносна дешевизна порівняно з мечем та особисті уподобання власника. Метою дослідження було формування криміналістичної класифікації бойових сокир. Матеріалами дослідження були літературні джерела, наукові праці та експертні висновки з досліджуваної проблематики. На підставі проведених досліджень запропоновано криміналістичну класифікацію бойових сокир. До основних ознак бойових сокир віднесено вид сокир; спосіб дії; спосіб застосування; технологія виготовлення залізка; кількість лез; форма леза; ширина леза; наявність додаткових уражаючих елементів; матеріал залізка; форма (перетин) провушини; спосіб кріплення залізка до сокирища; довжина сокирища; форма сокирища; матеріал сокирища; спосіб тримання (захвату) сокирища; наявність додаткового приладдя, тюнінгу; спосіб виготовлення сокири; час виготовлення; оздоблення конструкції

Ключові слова: сокира, бойова сокира, криміналістична класифікація, залізко, сокирище, лезо